

C/ Nou del Teatre, 16
GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

Japó, 2020
Direcció: Naomi Kawase
Intèrprets: Hiromi Nagasaku, Arata Iura, Aju Makita, Miyoko Asada, Hiroko Nakajima, Tetsu Hirahara
Durada: 149 min.
Gènere: drama
Idioma: japonès
Data d'estrena: 06/08/21

Cineasta japonesa de la maternitat, la pèrdua, el dol i la reconciliació

Els temes de la maternitat i la filiació, juntament amb el del sentiment de la pèrdua que han d'afrontar bona part dels seus personatges, travessen bona part de la filmografia de Naomi Kawase entre el documental, sobretot als seus inicis, i la ficció. Ho poden fer a través de l'absència, tan lligada a la pèrdua i, de fet, a la pròpia experiència de la cineasta japonesa, que ha fet present el seu dolor davant del fet que, quan era una nena, va ser abandonada pels pares essent adoptada per una tia-àvia sense fills biològics. A "Ni Tsutsumarate" ("Als seus braços", 1992), el seu primer film, es planteja com una recerca/investigació del pare mentre que a "Kya ka ra ba a" ("Cel, vent, foc, aigua, terra"; 2001) s'hi fa constar la mort de l'home sense que hi hagués pogut establir cap relació ni sentir cap comprensió. D'altra banda, Kawase va filmar una retrobada amb la seva mare adoptiva (Uno Kawase) al seu segon llargmetratge, "Katatsumori" ("Cargol", 1994), mostrant la dona en els seus quefers quotidians, com ara la cura amorosa del seu jardí. Uno Kawase també apareix a "Tarachime" ("Naixement i maternitat", 2006), documental íntim, com els esments prèviament, en què la cineasta, filmant-hi el part natural del seu fill Mitsuki, li comenta que en un moment de la seva adolescència també va sentir que l'abandonava en fer-li poca atenció, cosa que fa plorar l'anciana; tanmateix, des de la pròpia experiència de la maternitat com a afirmació de la vida, predomina, però, un sentiment de reconciliació i d'amor que va expandint-se pel cinema de la directora. Pel que fa a les seves ficcions, també s'hi entreveu l'exorcisme dels seus fantasmes familiars i, a partir del fet de ser ella mare, la vivència de la maternitat, que, és clar, pot ser adoptiva. Evidentment, no hi manca l'abandonament, l'absència, la pèrdua i, per tant, el dol. En l'atmosfera malenconiosa (gens aliena a les imatges de la cineasta) de "Moe No Suzuku", amb la qual Kawase va guanyar la Càmera d'Or a la millor òpera prima en el festival de Canes de l'any

1997, hi ha una família formada per un matrimoni, la seva filla, la mare del marit i un nebot adoptat. Això perquè la seva mare (filla de l'àvia de la casa i, per tant, germana de l'home) se n'ha desentès creant-li un desassossec que provoca certs conflictes amb la família. Kawase aborda austerament una de les qüestions que l'inquieten: com afrontem l'absència dels que estimem i, sobretot, d'aquells que ens haurien d'estimar. A "Hotaru" (2000), una jove traumatitzada pel suïcidi de la seva mare coneix, després de patir un avortament i deixar un company lamentable, un ceramista solitari amb les seves pròpies pèrdues (la mare va morir quan era molt petit) sentint-s'hi pròxima i reconfortada abans d'afrontar una nova absència: la mort d'una àvia estimada. A "Shara" (2003), un dels més bells films, un adolescent pateix la desaparició sobtada del seu germà bessó, fet que provoca un dol en una família que, cinc anys després, celebrarà el naixement d'un altre fill en un part simulat que, interpretada la mare per ella mateixa, Kawase farà real tres anys després a "Tarachime". Mentre que les seves imatges ho són d'una cineasta panteista que filma la naturalesa per expressar que tots els seus elements són tant sagrats com vulnerables, el sentiment de la pèrdua (o la seva amenaça) i l'experiència del dol es fan presents en altres pel·lícules seves, com ara "El bosque del luto" (2007) i "Aguas tranquilas" (2014). En aquest recorregut per la filmografia de Kawase, fent atenció al tema de la maternitat en relació amb l'exhibició al Cinema Truffaut de la seva última pel·lícula, no hi pot mancar "Genpin" (2010), un documental que exalta les virtuts del part natural i, s'ha de dir que d'una manera pròxima a un publi-reportatge rodat amb la seva càmera de 16 mm, com s'hi realitza, amb tota una preparació prèvia, en la clínica del tocòleg Todashi Yoshimura, que hi reflexiona sobre la vida i la mort. Arribant a "Asa ga kuru" ("Madres verdaderas"), adaptació de la novel·la homònima de Mizuki Tsujimora on Kawase sembla haver trobat

quasi totes les seves obsessions, hi apareix una casa d'acollida de dones (sobretot hi veiem adolescents) que, per diverses circumstàncies, duen endavant el seu embaràs no desitjat, però estan disposades a donar el seu fill en adopció. Aquesta casa, regentada per una mena d'ONG que acull les mares biològiques mentre prepara els pares adoptius, apareixerà avençat el metratge com a revelació de la història en principi oculta amb la presència inicial d'un matrimoni benestant i feliç amb el seu fill. Fins que una acusació (un nen diu que el fill del matrimoni l'ha fet caure d'uns gronxadors) du a un flash-back que revela que la parella no podia tenir fills biològics i que, veient un programa de televisió sobre la tasca de l'ONG, va optar per l'adopció. Creant una certa intriga, cosa inesperada en Kawase, una jove truca presentant-se com la mare biològica que, intentant fer xantatge, vol recuperar el fill o, en tot cas, rebre uns diners. Com a les caixes xineses, aquest moment de la narració du a un altre "flash-back" que mostra l'enamorament d'una adolescent i el rebuig de la família a causa del seu embaràs. A la casa d'acollida, l'adolescent coneix altres noies en la seva mateixa situació. Kawase és una cineasta poètica, a vegades quasi mística, no gaire sensible als temes socials, però en aquesta ocasió apunta cap a la incomprensió familiar, les circumstàncies per les quals unes joves poden prostituir-se i les diferències socioeconòmiques que fan que hi hagi qui hagi de renunciar als seus fills mentre d'altres poden adoptar-los. En tot cas, l'humanisme de Kawase, la seva voluntat de comprensió que no pot ser aliena a com ha anat afrontant el seu sentiment d'abandó, du cap allà on, tant la biològica com l'adoptiva, es reconeixen com a mares vertaderes.

Imma Merino
Col·lectiu de crítics de cinema de Girona